

KANIN HOITO- JA RUOKINTAOHJE

Kani on jo luonnostaan helppohoitoinen ja siisti eläin. Kanin hoitoon kuuluu myös kunnollinen ja riittävä ruokinta samoin kuin liikunnasta huolehtiminen ja muu hoito.

Häkki ja tarvikkeet

Häkin ostossa kannattaa muistaa, että mitä suurempi häkki, sen parempi se on kanille. Luonnossakin kanilla olisi suuri reviiri, joten on turha ahtaa kania pieneen häkkiin ikävystymään. Jos sinulla on mahdollisuus pitää kania vapaana huoneessa, kannattaa valita häkiksi sellainen jossa on sivulla ovi, josta kani pääsee hyppäämällä ulos.

Häkkiä sijoittaessasi huoneeseen laita se mielellään noin 10-20 cm korkeuteen maasta, sillä lattiatasossa on usein vetoa. Älä laita häkkiä samaan huoneeseen television kanssa, sillä TV:n korkeat äänet häiritsevät kania. Jos vain voit älä laita häkkiä myöskään samaan huoneeseen, missä nukut, sillä kani on usein aktiivisimmallaan yöllä ja voi rapistella häkissään sinua häiriten.

Häkkiin tarvikkeiksi kani tarvitsee ruokakupin ja vesipullon tai -kupin. Häkissä pitää aina olla myös heinää, voit laittaa sen pesäkoppiin tai muuten häkkiin tai häkin ulkopuolelle ripustettavaan heinäverkkoon. Myös suola- ja kalkkikivet on hyvä pitää häkissä. Kuivikkeiksi kanille sopii parhaiten kutterinpuru, mutta sisäkanilla voi pitää häkin pohjalla vaikka maton palasta ja laittaa erilliseen vessalaatikkoon purua ja heinää. Älä käytä alusina sanomalehteä, sillä painomuste on myrkyllistä kanille.

Huolehdi häkin siivoamisesta tarpeeksi usein, sillä siistinä eläimenä kani kärsii likaisesta kopista. Huolehdi myös siitä, että kanilla on myös kovaa purtavaa, sillä kanin hampaat kasvavat jatkuvasti.

Kanin käsittely

Käsittele kaniasi päivittäin. Pidä sitä sylissä, tarkista kynnet ja hampaat, harjaa, juttele jne... Totuta myös siihen, että vieraat ihmiset käsittelevät kania. Näyttelyihin tähtäävän kannattaa opettaa kanilleen myös pöydällä muovimatolla rauhassa istuminen sekä kanin selälleen kääntäminen.

Kania voit harjata varsinkin karvanlähdön aikaan. Harjoiksi käyvät kaupasta ostettavat kissanharjat ja -kamat, kuten myös pehmeät ihmisten harjat ja hammasharjat. Kania ei yleensä tarvitse pestä muulloin kuin silloin kun se on esim. ripulista likainen.

Kanilta pitää leikata kynnet noin 6 kertaa vuodessa (joka toinen kuukausi), mieluummin useammin. Kanilla on etujaloissa viisi kynttä ja takajaloissa neljä kynttä jalkaa kohden. Kynsisaksiksi käyvät kissan ja/tai koiran kynsisaksat, joita saa kaupasta. Kynsiä leikatessa pitää muistaa, että kanilla on verisuoni kynnen tyvessä ja liian lyhyeksi eli verisuoneen asti ei saa leikata. Jos kynsi on tumma, näet parhaiten verisuonen, kun katsot kynttä valoa vasten. Jos kynsien leikkuu tuntuu vaikealta pyydä toinen ihminen kaveriksi kania pitelemään tai käytä kania eläinkaupassa, eläinlääkärillä tai kasvattajan luona leikkauttamassa kynnet.

Yhteenveto:

- Kanilla pitää aina olla tarjolla raikasta vettä ja heinää ja kovaa purtavaa.
- Häkin tulee olla tilava: "Mitä suurempi, sen parempi". Lisäksi kanin tulisi saada jaloitella tarpeeksi.
- Häkki pitää siivota tarpeeksi usein.
- Käsittele kaniasi päivittäin.
- Huolehdi kanin kynsien pituudesta leikkaamalla ne ainakin 6 kertaa vuodessa.
- Hellimällä kaniasi kaikin tavoin saat itsellesi ystävän, joka tervehtii sinua iloisesti, kiintyy sinuun ja lohduttaa sinua nuolemalla.

Kanin ruokinnassa täytyy aina muistaa, että kani on kasvisyöjä ja sen pääravintoa on kuiva heinä. Mitään eläinravintoa kani ei tarvitse, eivätkä keinotekoiset makeutusaineetkaan ole kanille tarkoitettuja.

Kanin perusruoat

Kanin perusruokaa ovat raikas vesi ja kuiva heinä. Näitä tulee olla joka kanilla aina tarjolla. Näiden lisäksi kanille tulee antaa joko siemensekoitusta tai täysrehupellettejä. Pelletti (pieni, vihreä puriste) on suositeltavampaa käyttää, sillä siitä kani saa tarvitsemansa kuidun, vitamiinit ja hivenaineet oikeassa suhteessa. Tarkista kuitenkin aina ostaessasi pellettiä, että se on täysrehupellettiä, sillä myynnissä on myös heinäpellettiä, josta kanit eivät oikein pidä. Kanihan herkkusuuna haluaa syödä heinän heinäna eikä pellettinä.

Kanille voit tämän perusruoan lisukkeena antaa kuivaa, maustamatonta leipää, porkkanaa, omenaa, kurkkua, salaattia yms. tuoreruokaa mistä kani pitää ja mitä kotoa jääkaapista löytyy. Kaalia ja puna-apilaa ei kanille suositella, sillä niillä on taipumusta lisätä kaasua kanin mahaan ja siten aiheuttaa ruuansulatusongelmia. Useat kanit pitävät myös kuivatusta herkuista: rusinoista, papajasta, banaanista yms. mitä löytyy kaupan hyllyiltä.

Kovaa purtavaa

Kanin hampaat kasvavat koko sen elämän ajan eli se tarvitsee aina kovaa pureskeltavaa pitääkseen hampaat kunnossa. Kanille voit kerätä erilaisia puiden oksia; haapaa, pajua, koivua ja talvella kuusen oksia. Kesäkuussa voit kuivattaa kanille ”kerppuja” eli nuoria nokkosia, voikukanlehtiä, lehtipuiden oksia jne. Voit uskoa kuinka kani ilahtuu kun annat sille keskellä talvea kuivatun oksan missä on vielä lehdet tallella! Kesäaikaan kanin hampaille työtä antavat lisäksi mustikan- ja puolukanvarret.

Tuoreruokaa

Kanille voit kesäaikaan kerätä perusruoan lisäksi tuoretta ruohoa. Muista kuitenkin totuttaa kani hyvin varovasti keväällä tuoreelle ruoalle, sillä kanin vatsa on hyvin herkkä erilaisille muutoksille. Ulkoa tuoreruoka voit kerätä kaikkia myrkyttömiä kasveja, joista kanisi tykkää. Älä anna kanillesi syötäväksi mitään sellaista kasvia, josta et tiedä onko se myrkyllinen vai ei. Tuoreruoka ei koskaan korvaa kuivaa heinää eli myös kesäisin on kanilla oltava kuivaa heinää tarjolla. Kaupunkilaiskaninomistajan kannattaa käyttää kanin ruokinnassa mielikuvitustaan, sillä kaikkia tuore tuomisista ei kaupungista saa. Lisäksi on muistettava, että kanin tuoreruoka pitää kerätä sellaisesta paikasta, missä ei ole teitä lähellä eikä koirankuljetuspaikkoja. Näin varmistetaan puhtaan ruohon saaminen.

Mitä ei kanille

Kanille ei saa antaa huonolaatuista kuivaa heinää, vaan heinän pitää olla hyväntuoksuista, vihreää ja homeetonta annettaessa. Kanille ei myöskään saa antaa sitruhedelmiä, eikä sipulikasveja. Kanille epäterveellisiä ovat myös rasvaiset makupalat eli pähkinät, auringonkukansiemenet yms. Kani ei myöskään kaipaa sille luonnottomia ruokia kuten karkkia tai makkaraa tms. Kanille ei saisi antaa myöskään ulkomaalaisista hedelmistä tai salaateista ulkokuoria ja esim. omenista siemenkotia, sillä niihin on voinut jäädä kanille myrkyllisiä torjunta-aineita.

Yhteenveto:

- Kanilla tulee aina olla tarjolla kuivaa heinää ja vettä.
- Lisäksi kanille voi antaa joko täysrehupellettejä tai siemensekoitusta.
- Ruokinnasta saa monipuolisen tuoreruokaa; kanille maistuvat kesällä tuore ruoho ja talvisaikaan erilaiset hedelmät ja juurekset.
- Kovana purtavana kanille voi tarjota kuivaa leipää ja/tai erilaisia puiden oksia.
- Häkkiin kannattaa laittaa vielä lisukkeeksi suola- ja kalkkikivet.

Esitettä saa kopioida muuttamatta siinä olevia tietoja. Esitteen tiedot on päivitetty 03/2012